

Studieförbundens ekonomi 2005 och 2006

Bakgrund

Folkbildningsrådet följer den ekonomiska situationen och utvecklingen inom studieförbundens samtliga organisationsled för att kunna fullgöra återsrapporteringen till regering och riksdag. Därutöver använder SCB uppgifterna som underlag vid redovisningen av alla utbildningsanordnares totala utbildningskostnader i landet.

Underlaget för kartläggningen består av de 8 studieförbundens centrala Årsredovisningar för 2005 och 2006 och en enkätsammanställning av respektive studieförbunds lokalavdelningsnivå med redovisningen uppdelad på ”folkbildningsverksamhet” och ”annan verksamhet” (ej statsbidragsberättigad). De tre studieförbund som har treledsorganisation (ABF, Sfr och SV) har dessutom lämnat en koncentrerad sammanställning av den regionala ekonomin. Kartläggningen omfattar också en övergripande bild studieförbundens personal inklusive cirkelledare för 2006.

Enbart sammanfattande tabeller som innehåller summerade uppgifter för samtliga studieförbund presenteras. Det är komplicerat att göra jämförelser mellan studieförbunden av flera skäl: Organisationsstrukturerna ser olika ut och flera studieförbund har under senare år genomgått stora strukturella förändringar. Arbetsfördelningen mellan förbundens organisationsled varierar liksom kostnadsfördelningen på olika nivåer och statsbidragets fördelning till avdelningarna. Studieförbund med tvåledsorganisation redovisar oftast alla kostnader och intäkter på lokalavdelningsnivå, vilket försvårar jämförelsen med förbund som har en treledsorganisation.

Sammanfattning för 2006

Studieförbundens totala omsättning inklusive ej bidragsberättigad folkbildning uppgick till 4,1 miljarder kronor. Statsbidragen är studieförbundens viktigaste **intäkt** som i genomsnitt uppgick till 41 procent (varierar mellan 14 och 55 procent). Därtill kommer anslag från landsting/regioner och kommuner med 13 procent (varierar mellan 8 och 18 procent) och övriga bidrag med 12 procent (varierar mellan 8 och 21 procent). De sammanlagda bidragens andel uppgick i genomsnitt till 66 procent. Deltagar- och försäljningsintäkterna var i genomsnitt 26 procent (varierar mellan 14 och 55 procent).

Studieförbundens totala **kostnader** för folkbildningsverksamheten uppgick till över 3,3 miljarder kronor, varav den lokala nivån svarade för 2,8. Personalkostnaderna dominerar på kostnadssidan och uppgick i genomsnitt till 55 procent (varierar mellan 43 och 69 procent). Studieförbundens totala personalkostnader var 2,2 miljarder kronor.

Hälften av studieförbundens 397 lokala enheter redovisade underskott i sina resultaträkningar. Antalet **juridiska personer** inom de åtta studieförbunden uppgick 2006 till 441, varav 397 på lokal nivå och 36 på regional nivå.

Antalet **anställda**, som inte är cirkelledare, uppgick sammanlagt på alla nivåer till 3 750 som årsgenomsnitt 2006. Antalet cirkelledare var vid samma tidpunkt över 110 000. Av dessa var drygt 450 tillsvidareanställda. Denna grupp cirkelledare har halverats under de senaste fyra åren. Mer än hälften av cirkelledarna genomför sitt uppdrag utan arvode, men med stora skillnader mellan förbunden från som högst 86 procent till som lägst 20 procent av cirkelledarna.

Verksamhet i studieförbunden 2006 alla nivåer – tabell 1

Tabellen visar all den verksamhet som ingår i studieförbundens juridiska personer på samtliga nivåer. På förbunds nivå ingår koncernredovisade resultat. (tusentals kr – Tkr)

Översikt Studieförbundens ekonomi 2006	Alla enheter	Lokal nivå	Region	Förbund
Intäkter*	4 126 543	3 535 853	177 564	413 126
Kostnader inkl avskrivningar**	4 112 571	3 517 957	176 325	418 289
Resultat efter finans och dispositioner	48 015	27 913	4 906	15 196
Akkumulerat kapital inkl fonder	347 329		102 315	245 014
*varav				
Bidrag		2 075 394		
** varav				
Personalkostnader	2 228 970	1 983 230	86 869	158 871

Studieförbundens omsättning verksamhetsåret 2006 uppgick till 4 127 000 tkr. Av denna summa utgjorde den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten på avdelningsnivå 69 procent eller 2 831 000 tkr. Övrig verksamhet i avdelningarna, främst uppdragsutbildning, utgjorde 17 procent eller 705 000 tkr. Studieförbunden centralt omsatte 413 000 tkr - 10 procent av den totala summan. Distrikt och regioner i de tre förbund som inte ingår på avdelningsnivå omsatte 178 000 tkr eller fyra procent. Utöver denna verksamhet bedriver studieförbunden, som majoritetsägare, en inte obetydlig verksamhet i bolag, stiftelser och andra institutioner. Denna verksamhet beräknas ha en omsättning på minst 500 000 tkr.

Bidragsberättigad folkbildningsverksamhet alla nivåer – tabell 2

Översikt Studieförbundens ekonomi 2006	Alla enheter	Lokal nivå	Region	Förbund
Intäkter*	3 382 357	2 830 646	177 564	374 147
Kostnader inkl avskrivningar**	3 334 383	2 774 781	176 325	383 277
Resultat efter finans och dispositioner	91 690	72 128	4 906	14 656
Akkumulerat kapital inkl fonder	346 638		102 315	244 323
*varav				
Statsbidrag	1 295 410	1 138 867		
Landstingsbidrag	238 727	112 117	126 610	
Kommunbidrag	372 575	372 575		
Övriga bidrag	228 671	228 671		
Summa bidrag	2 135 383	1 852 230		
**varav				
Personalkostnader	1 763 020	1 533 616	86 869	142 535

Genomförd folkbildningsverksamhet redovisas av lokalavdelningarna men de regionala enheterna (där sådana finns) och de centrala förbunden medverkar till att denna verksamhet kommer till stånd. Beträffande den regionala nivån går det inte att utesluta att det kan finnas med uppdragsverksamhet eftersom detta inte är kartlagt.

Statsbidrag

Budgetåret 2006 erhöill de åtta studieförbund som ingår i denna redovisning 1 295 410 Tkr i statsbidrag via Folkbildningsrådet.

Landstingsbidrag

Landstingens bidrag i denna redovisning uppgår 2006 till sammanlagt 238 727 tkr. Av denna summa redovisas 112 117 tkr på lokal nivå av sju förbund, varav fem saknar regional nivå och således redovisar hela sitt landstingsbidrag på lokal nivå. Två förbund redovisar endast en del av på lokalt och resten regionalt. Endast ett förbund redovisar hela landstingsbidraget på regional nivå.

Eget kapital

Uppgifter om eget kapital inklusive fonder föreligger i denna redovisning endast för de centrala förbunden och regional nivå som tillsammans förfogar över 347 329 tkr.

Bidragsberättigad folkbildningsverksamhet på lokal nivå – tabell 3

Tabellen visar bidragsberättigad folkbildningsverksamhet (studiecirklar, kulturprogram och övrig gruppverksamhet) på lokal nivå baserad på det underlag som studieförbunden rapporterat på enkätens bilagor under rubriken folkbildningsverksamhet.

Intäkter	2005	2006
Deltagar- och försäljningsintäkter	772 336	724 656
Statsbidrag	1 114 204	1 138 867
Kommunbidrag	372 721	372 575
Landstingsbidrag	100 349	112 117
Övriga bidrag	231 602	228 671
Övriga intäkter	307 411	253 760
Summa intäkter	2 898 622	2 830 646
Kostnader		
Material och externa verksamhetstjänster	330 007	317 726
Lokal, Inv, Fastigh	347 091	370 490
Förbrukningsinventarier, reparationer, frakt	44 507	48 178
Reskostnader	38 738	20 078
Marknadsföring	109 721	86 919
Kontorskostn och övriga externa tjänster	310 583	306 351
Övriga externa kostnader	60 506	52 616
Personalkostnader	1 544 691	1 533 616
Poster av engångskaraktär	16 099	334
Summa driftskostnader	2 801 944	2 736 310
Avskrivningar	41 529	38 472
Summa kostnader	2 843 472	2 774 781
Resultat före finans och dispositioner	55 150	55 865
Resultat efter finans och dispositioner	69 131	72 128

Sex av studieförbunden redovisar sammantaget ett överskott för folkbildningsverksamheten och två redovisar ett mindre underskott i sin verksamhet.

Annan verksamhet på lokal nivå – tabell 4

Tabellen visar annan utbildningsverksamhet utöver den statsbidragsberättigade verksamheten som studieförbunden bedriver. Det sker som uppdragsverksamhet och som huvudmän för olika skolor och institut.

Intäkter	2005	2006
Deltagar- och försäljningsintäkter	365 021	411 919
Statsbidrag	36 558	43 162
Kommunbidrag	64 245	76 335
Landstingsbidrag	22	0
Övriga bidrag	58 606	103 666
Övriga intäkter	114 107	70 125
Summa intäkter	638 559	705 207
Kostnader		
Material och externa verksamhetstjänster	34 991	54 501
Lokal, Inv, Fastigh	86 996	93 465
Förbrukningsinventarier, reparationer,frakt	8 231	11 301
Reskostnader	1 890	2 487
Marknadsföring	18 248	21 238
Kontorskostn och övriga externa tjänster	59 147	34 937
Övriga externa kostnader	10 121	57 355
Personalkostnader	390 621	449 614
Poster av engångskaraktär	4 170	876
Summa driftskostnader	614 414	725 775
Avskrivningar	14 440	17 399
Summa kostnader	628 854	743 175
Resultat före finans och dispositioner	9 704	-37 968
Resultat efter finans och dispositioner	6 281	-40 321

Verksamhet bedrivs dels genom de lokala enheterna (som redovisas i ovanstående tabell) och dels i vissa fall via bolag och stiftelser utanför studieförbundens egna juridiska personer.

Annan verksamhet på lokal nivå, utöver folkbildningsverksamheten, hade 2006 en omsättning på närmare 750 Mkr. Det är 20 procent av lokalavdelningarnas totala omslutning. Men det är stora skillnader mellan studieförbunden, från som lägst 2 procent till som högst 56 procent av den totala verksamheten. Utöver dessa ytterligheter uppgår denna verksamhet till 30 procent av den totala omsättningen hos två studieförbund. För övriga förbund överstiger verksamheten inte fem procent.

För 2006 redovisar sju av studieförbunden sammantaget ett överskott av denna verksamhet. Ett förbund redovisar ett stort underskott i sin verksamhet.

Avdelningarnas resultat – tabell 5

I redovisningsunderlaget för avdelningarnas verksamhet ingår 407 enheter för 2005 och 397 enheter för 2006.

	2005	2006
	Antal	Antal
Avdelningar med underskott före finans o dispositioner	209	198
Avdelningar med överskott före finans o dispositioner	198	199
Summa avdelningar	407	397
Avdelningar med underskott efter finans o dispositioner	179	165
Avdelningar med överskott efter finans o dispositioner	228	232
Summa avdelningar	407	397
Avdelningar med underskott före finans o dispositioner	-84 424	-76 862
Avdelningar med överskott före finans o dispositioner	149 178	94 709
Summa	64 754	17 847
Avdelningar med underskott efter finans o dispositioner	-71 174	-71 190
Avdelningar med överskott efter finans o dispositioner	147 696	99 100
Summa avdelningar	76 622	27 910

Av tabellen framgår att 198 av avdelningarna gick med underskott före finansiella kostnader och intäkter samt före bokslutsdispositioner. De 198 avdelningarnas samlade underskott uppgick till 76 862 tkr. 199 avdelningar redovisade överskott med sammanlagt 94 709 tkr.

Resultaten förbättrades något efter finansiella kostnader och intäkter samt bokslutsdispositioner till att 165 avdelningar redovisade ett sammanlagt underskott med 71 790 tkr och 232 avdelningar redovisade ett överskott med 99 100 tkr. Det sammanlagda nettoresultatet uppgår till 27 910 tkr.